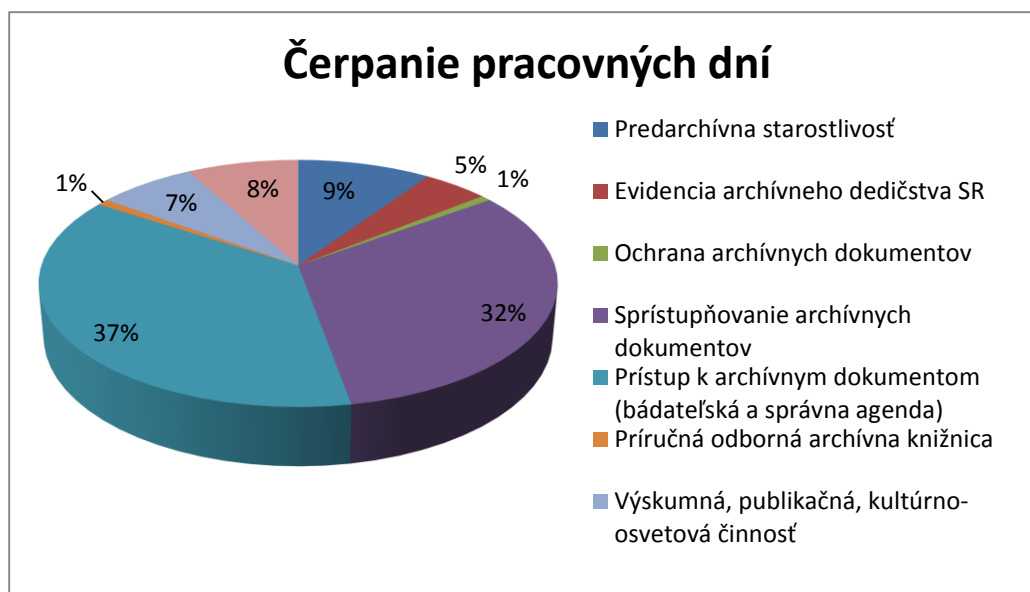

Správa o činnosti Štátneho archívu v Nitre, pracovisko Archív Topoľčany v roku 2018

V roku 2018 pracovalo v Štátnom archíve v Nitre, pracovisko Archív Topoľčany 6 zamestnancov v stálej štátnej službe, ktorí sa podieľali na plnení odborných úloh archívu. Z toho 4 zamestnanci majú vysokoškolské a 2 stredoškolské vzdelanie (z nich má 1 zamestnanec absolvovaný archívny kurz). Spolu bolo v archíve odpracovaných 1219 dní. Čerpanie týchto dní bolo najmä v kapitole C.5 – spracúvanie a sprístupňovanie archívnych dokumentov, a to 390 dní a v kapitole C.6. – prístup k archívnym dokumentom (bádateľská agenda, správna agenda), a to 449 dní. V oblasti predarchívnej starostlivosti sa vyčerpalo 116 pracovných dní, v kultúrno-osvetovej činnosti 85 dní a v oblasti riadiacej práce 97 pracovných dní.

1. PREDARCHÍVNA STAROSTLIVOSŤ NA ÚSEKU SPRÁVY REGISTRATÚR

Kompetencie archívu sa vzťahujú na okresy Bánovce nad Bebravou, Partizánske a Topoľčany, pričom archív v tomto roku evidoval celkovo 389 pôvodcov registratúry. Predarchívnu starostlivosť vykonávali v roku 2018 traja zamestnanci archívu a spolu vyčerpali na túto oblasť 116 pracovných dní.

Podľa plánu kontrolnej činnosti na rok 2018 zamestnanci archívu vykonali 10 kontrol správy registratúry. Kontroly sa zameriavali na správu registratúry mestských a obecných úradov, škôl a poľnohospodárskych družstiev. Následné kontroly u orgánov verejnej moci prispeli k zlepšeniu úrovne správy registratúry.

Posúdených a schválených bolo 8 registratúrnych poriadkov a plánov a 113 návrhov na vyradenie registratúrnych záznamov. Z celkového počtu návrhov na vyradenie registratúrnych záznamov 113, bolo 65 návrhov predložených elektronicky prostredníctvom Elektronického archívu ISEA. Následne boli elektronicky uskutočnené aj preberacie konania.

V rámci konzultačnej a metodickej činnosti archív uskutočnil 7 školení správy registratúry. Konzultácií, inštruktáží a metodických usmernení poskytol archív spolu 576.

V priebehu roka bola naďalej vykonávaná revízia údajov v zložkách pôvodcov v Elektronickom archíve ISEA (doplňanie údajov o vyradovacích a preberacích konaniach, o normách pôvodcov, o vykonaných kontrolách).

2. EVIDENCIA ARCHÍVNEHO DEDIČSTVA

V roku 2018 bolo v tejto kapitole vyčerpaných 57 pracovných dní. Pozornosť archívu bola zameraná na priebežnú aktualizáciu a dopĺňanie údajov so skutočným stavom evidenčných listov archívnych súborov v aplikáciách Afondy a Elektronický archív ISEA.

K 31. decembru 2018 archív evidoval 1096 archívnych súborov s celkovým rozsahom 3789 bm. Na základe depozitnej zmluvy uzavretej s vlastníkom archívnych dokumentov spravuje archív 24 bm archívnych dokumentov z činnosti cirkevných pôvodcov. Úbytky archívnych dokumentov 14,6 bm tvorili duplicitné dokumenty a dokumenty vyradené pri spracovávaní archívnych fondov.

Na základe preberacieho konania archív prevzal 37 prírastkov v celkovom objeme 31,87 bm archívnych dokumentov, väčšinou po vyradovacom konaní. Prírastky tvorili archívne dokumenty orgánov štátnej správy a samosprávy, školstva, justície a poľnohospodárskych družstiev.

V rámci akvizičnej činnosti archív získal archívny dokument: Pamätník (denník) Štefana Pašku – vojaka z prvej svetovej vojny (1 zväzok), ktorý je evidovaný vo fonde Obvodného notárskeho úradu vo Veľkých Chlievanoch.

Ďalšie archívne dokumenty boli zaevidované po revízii archívnych fondov v objeme 0,54 bm.

3. OCHRANA ARCHÍVNYCH DOKUMENTOV

Po vykonaní generálnej revízie v roku 2015 navrhla pracovná skupina na reštaurovanie alebo konzervovanie 6 mestských kníh z rokov 1685 – 1848 z fondu Mestečka Topoľčany. Na základe tohto návrhu bol v roku 2018, v spolupráci so SNA v Bratislave, zreštaurovaný Mestský protokol Topoľčan z rokov 1835 – 1850.

V oblasti správy budovy archívu, nenastali výraznejšie zmeny oproti roku 2017. Dlhodobým a vážnym problémom archívu je zatekajúca strecha, ktorá bola v roku 2017 čiastočne opravená. Opravy ďalších poškodených častí objektu archívu – opadajúca omietka na podhl'ade prečnievajúcej časti strešnej konštrukcie ponad obvodové múry, ochranný náter schodov a zábradlia, opadajúca omietka na bezbariérovom prístupe, neboli zrealizované. Dlhodobé a nekonceptné riešenie stavu budovy archívu spôsobuje, že jej fyzický stav je čoraz horší. Jedinou zrealizovanou opravou v roku 2018 bola oprava komínových priechodov na budove archívu.

Akútnym problémom je hroziaca kapacitná vyčerpanosť, na ktorú upozorňujeme už niekoľko rokov. Budova archívu stojí na pozemku ministerstva, preto by bolo vhodné do budúcnosti uvažovať o prístavbe, ktorá by vyriešila situáciu s nedostatkom priestoru. V súčasnosti z celkovej kapacity depotov 4000 bm, voľná kapacita depotov predstavuje 31,04 bm. Sú to však len voľné časti políc, ktoré neumožňujú uloženie väčšieho prírastku na jednom mieste. Z dôvodu nedostatočnej kapacity archívu, boli v uplynulých rokoch niektoré archívne fondy (miestnych národných výborov) dislokované do budovy ministerstva na Bernolákovej ulici v Topoľčanoch. Kapacitná nedostatočnosť a dislokácia archívnych fondov do externého depotu má nepriaznivý vplyv na pracovné činnosti zamestnancov, a to z dôvodu straty času pri ich presune, pri vybavovaní správnej a bádateľskej agendy a pri sprístupňovaní archívnych fondov.

V rámci ochrany archívnych dokumentov bolo v archívnych depotoch zabezpečované sledovanie fyzikálnych činiteľov – svetlo, teplo, vlhkosť a prah, z dôvodu ich nepriaznivého pôsobenia na fyzický stav archívnych dokumentov.

4. FILMOTÉKA

Na túto oblasť sa vyčerpalo len 6 dní, pretože mikrofilmovanie a digitalizovanie sa v našom archíve nevykonáva z dôvodu chýbajúcej požadovanej techniky. Pre bádateľské účely bolo vyhotovených 1469 študijných kópií.

5. SPRACOVANIE A SPRÍSTUPNENIE ARCHÍVNYCH DOKUMENTOV

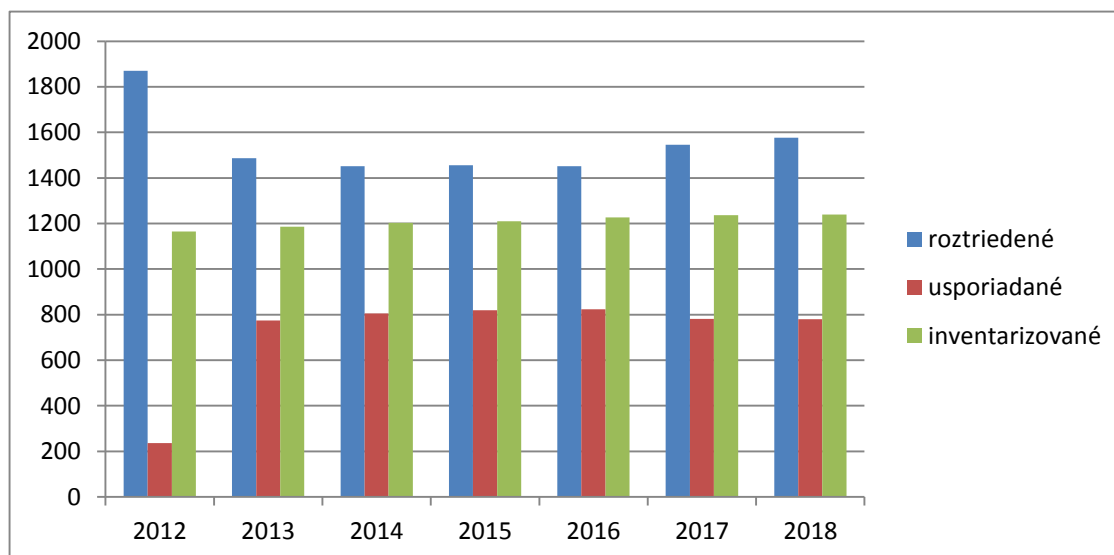
Spracúvanie a sprístupňovanie archívnych dokumentov bolo aj v roku 2018 jednou z prioritných úloh archívu. Na túto odbornú činnosť sa vyčerpalo 390 dní a aktívne sa na nej podieľali všetci šiesti zamestnanci archívu, ktorí okrem toho, že sprístupňujú archívne fondy, sa venujú aj predarchívnej starostlivosti, správnej a bádateľskej agende, riadiacim a hospodársko-ekonomickým činnostiam.

V tomto roku sme podľa plánu pokračovali v sprístupňovaní kmeňového fondu archívu – Okresného národného výboru v Topolčanoch, finančný odbor 1960 – 1990 (7,32 bm) a poľnohospodársky odbor 1945 – 1960 (4,8 bm). Spracované bm zodpovedajú časovej náročnosti usporiadania spisov najmä poľnohospodárskeho odboru – agendy 2. pozemkovej reformy.

Čiastočne sme usporiadali a zinventarizovali fondy Školskej správy v Topolčanoch (1949) 1991 – 2002 (2006) – osobné spisy učiteľov a pedagogických zamestnancov (36,84 bm), Okresného súdu v Bánovciach nad Bebravou 1936 – 1959 (spisy NC, NC I, C) Okresného súdu v Topolčanoch 1940 – 1950, 1961, 1971 – 1976 (spisy M, NC a C), Okresného súdu v Partizánskom 1949 – 1951 (spisy NC), Poľnohospodárskeho družstva v Uhrovci 1949 – 1993, Poľnohospodárskeho družstva v Chynoranoch 1992 – 2007, Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Partizánske 1991 – 2003. Zároveň bol kompletne usporiadaný a zinventarizovaný fond Okresného súdu v Bánovciach nad Bebravou (1896) 01.05.1898 – 31.12.1914 (12,84 bm), ktorého čistopis archívnej pomôcky bude vyhotovený v roku 2019.

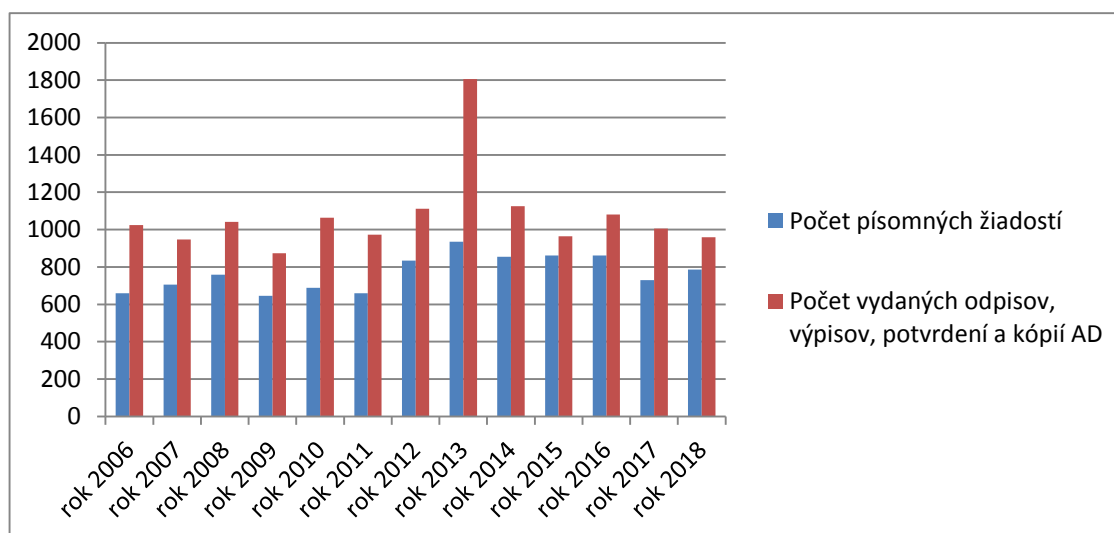
V rámci rezortnej úlohy bolo v tomto roku zabezpečených 5 opisov archívnych fondov podľa štandardu ISAD (G): fond Miestny národný výbor v Žabokrechoch nad Nitrou; fond Miestny národný výbor vo Veľkých Hostiach, Miestny národný výbor v Preseľanoch, Miestny národný výbor vo Veľkých Držkovciach a Miestny národný výbor v Žitnej-Radiši.

Celkovo sa v priebehu roka spracovalo a sprístupnilo 82,96 bm, z toho sa roztriedilo 5,52 bm, usporiadalo 18,4 bm, usporiadalo a zároveň inventarizovalo 48,02 bm a inventarizovalo 11,02 bm archívnych dokumentov. Všetky archívne pomôcky sa vyhotovili v elektronickej podobe v programe BACH – Inventáre.

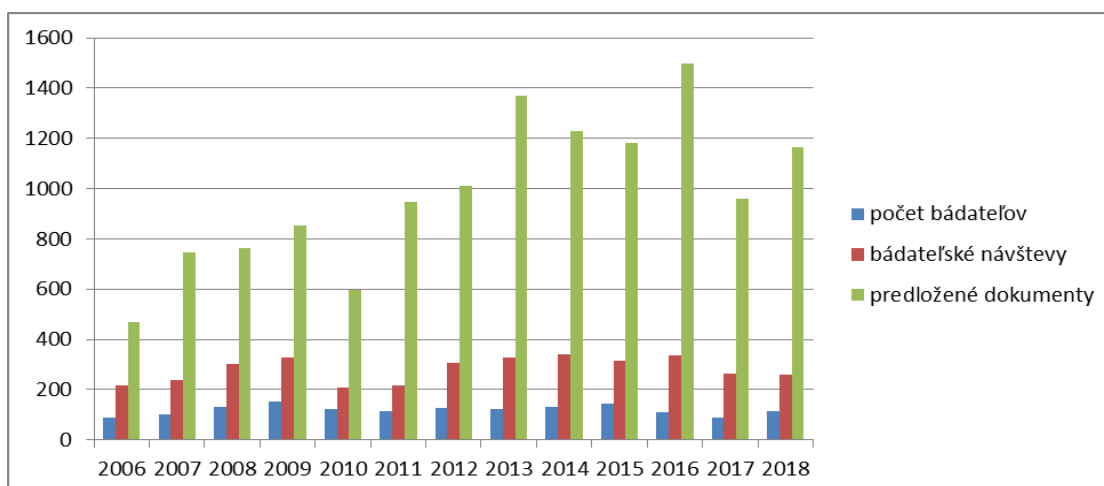

6. PRÍSTUP K ARCHÍVNÝM DOKUMENTOM

V tejto kapitole archív v roku 2018 vyčerpал až 449 pracovných dní a zároveň zaznamenal zvyšovanie počtu žiadostí o správne informácie, ktorých bolo 786 oproti roku 2017 (730). Celkový počet žiadostí v tomto roku bol 1121. Vydaných bolo 959 výpisov, odpisov, potvrdení a kópií archívnych dokumentov. Na poplatkoch sa celkovo vybralo 1093,36 EUR, z toho správne poplatky vybrané podľa zákona o správnych poplatkoch predstavovali 731 EUR a poplatky vybrané za služby archívu predstavovali 362,36 EUR (kopírovanie, fotenie a skenovanie dokumentov). Správne poplatky boli evidované v module správnych poplatkov. Naďalej prevažovali žiadosti o vyhľadanie dokumentov k majetkovoprávnym záležitostiam občanov, dokumentov týkajúcich sa školskej agendy, stavebnej agendy (kolaudačné a stavebné rozhodnutia) a matričnej agendy .

V roku 2018 bol počet bádateľských návštev 261 a bádateľov 116, čo je nárast oproti roku 2017 (88 bádateľov), ktorým sme predložili 686 ks archívnych dokumentov, 113 fasciklov a 365 škatúľ. Väčšina bádateľov sa venovala témam v rámci regionálnych dejín, dejín školstva a hospodárstva a tiež genealógii.

7. PRÍRUČNÁ ODBORNÁ ARCHÍVNA KNIŽNICA

Situácia v tejto kapitole sa zmenila oproti predchádzajúcim rokom, pretože na nákup kníh boli systémovo pridelené finančné prostriedky. V kapitole bolo vyčerpaných 10 dní, ktoré boli venované evidencii prírastkov (37 zväzkov) a pokračovali sme v katalogizovaní knižnice v aplikácii BACH knižnica. Časť pracovných dní bola odpracovaná pri dislokácii časti knižnice v suteréne archívu. Z pridelených finančných prostriedkov archív získal do knižnice 11 nových zväzkov, ale prevažnú časť nových kníh získal darom od spolupracujúcich vedeckých a kultúrnych inštitúcií a od zahraničných partnerov.

8. VÝSKUMNÁ A PUBLIKAČNÁ ČINNOSŤ

V roku 2018 sa vyčerpal v tejto kapitole 85 dní, v rámci ktorých sme mohli prezentovať archívne dedičstvo ako kultúrne dedičstvo Slovenskej republiky a tiež prezentovať činnosť archívu verejnosti.

Archív uskutočnil v roku 2018 viaceré podujatia k 100. výročiu vzniku Československej republiky, 50. výročiu obrodného procesu a 25. výročiu vzniku Slovenskej republiky.

Pri príležitosti Medzinárodného dňa archívov, topoľčiansky archív dňa 27. júna 2018, v rámci Dňa otvorených dverí, už po desiaty raz otvoril svoje priestory pre verejnosť. Program celého podujatia sa zamerlal na témy: Topoľčiansky okres v osmičkových dejinných udalostiach a 40. výročie spolupráce archívov v Topoľčanoch a v Zlíne. Návštevníci mohli nahliadnuť do zaujímavých archívnych dokumentov, fotografií a zároveň si pozrieť výstavu, ktorá bola v priestoroch archívu v dňoch od 27. 06. 2018 až 31. 12. 2018.

V spolupráci s Tribečským múzeom v Topoľčanoch a Obecným úradom v Dvoranoch nad Nitrou sa uskutočnili ďalšie zaujímavé a oku návštevníkov pútavé výstavy. Výstava na tému „Spomienky na prvú republiku“, bola nainštalovaná od 07. 07. 2018 do 31. 10. 2018 v priestoroch Tribečského múzea v Topoľčanoch. Návštevníci tu mohli vidieť prezentačné panely s bohatými archívnymi dokumentmi a fotografiami, ktoré dopĺňali zaujímavé muzeálne zbierkové predmety, ako napríklad odevy a nábytok z obdobia 1. ČSR. Podobné obsahové zameranie (archívne dokumenty, fotografie, odevy, zbierkové predmety) mala aj výstava k 100. výročiu vzniku Československej republiky, ktorá sa uskutočnila dňa 21. 10. 2018 v Dvoranoch nad Nitrou (kultúrny dom).

Archív v priebehu roka 2018 zorganizoval aj 11 exkurzií a prednášok, o vzniku Československej republiky v archívnych dokumentoch topoľčianskeho archívu, k 50. výročiu obrodného procesu a okupácie Topoľčan vojskami Varšavskej zmluvy, Artúr Šimko, Neobyčajný život, "obyčajného" sudcu a tiež k dejinám samotného archívu. V rámci exkurzií a prednášok navštívilo archív viac ako 300 návštevníkov.

Zamestnanci archívu sa aktívne zúčastnili na viacerých konferenciách a seminároch, na ktorých odzneli ich prednášky.

V publikačnej činnosti naďalej prevažovali príspevky do regionálnej tlače (MY Topoľčianske noviny) a zborníkov.

Pokračovalo sa v rezortných úlohách z rokov 2014 a 2017 (formou dopĺňania) – Prvá svetová vojna v archívnych dokumentoch, Súpis archívnych dokumentov k 100. výročiu vzniku Československej republiky, Súpis archívnych dokumentov k 50. výročiu obrodného procesu a Súpis archívnych dokumentov k 25. výročiu vzniku Slovenskej republiky.

V kultúrno-osvetovej činnosti archív spolupracoval s viacerými kultúrnymi inštitúciami: Tribečským múzeom v Topoľčanoch, Tribečským osvetovým strediskom v Topoľčanoch, Mestským kultúrnym strediskom v Topoľčanoch, Tribečskou knižnicou v Topoľčanoch, Slovanským múzeom A. S. Puškina v Brodzanoch, s Klubom absolventov Baťovej školy práce v Partizánskom, Krúžkom historikov SHS v Topoľčanoch a s mestskými a obecnými úradmi v okresoch Bánovce nad Bebravou, Partizánske a Topoľčany.

Ministerstvo vnútra SR, Štátny archív v Nitre, pracovisko Archív Topoľčany
Tribečské múzeum v Topoľčanoch
Krúžok historikov SHS v Topoľčanoch

Vás pozývajú na

Deň otvorených dverí

X. ročník podujatia k Medzinárodnému dňu archívov pod názvom

Topoľčiansky okres v osmičkových dejinných udalostiach

Program:

- Tržní Československej republiky v archívnych dokumentoch topoľčianskeho archívu
- 16. výročie obrodného procesu a okupácie Topoľčan vojskami Varšavskej zmluvy
- 40. výročie spolupráce archívu v Topoľčanoch a v Žiline

Komentovaná výstava s audiovizuálnou prezentáciou za uskutočnení tradične v priestoroch štátneho archívu v Nitre, pracovisko Archív Topoľčany Pod kalváriou 5140

v stredu
27. júna 2018
od 9.00 do 18.00 h

9. ORGANIZAČNÁ A RIADIACA PRÁCA

V tejto oblasti bolo vyčerpaných 97 pracovných dní, čo je porovnateľný stav s rokom 2017. Tento úsek činnosti súvisí s aktivitami vedúceho archívu, ktorých náplňou je riadenie archívu v personálnej a hospodársko-technickej oblasti. Značná časť dní v tejto kapitole sa čerpala na riešenie technického stavu a ochrany budovy archívu a tiež materiálno-technických potrieb (objednávanie tlačovín, evidencia dochádzky a stravných lístkov, riešenie požiadaviek s Centrom podpory Nitra). Jadro tejto práce bolo vo vedení rôznych porád, konzultácií so zamestnancami pri plnení ich úloh, kontrole a vykazovaní ich činnosti a v riešení administratívnych a ekonomických vecí s Centrom podpory Nitra.

V rámci zvyšovania svojej odbornosti sa zamestnanci archívu zúčastnili viacerých odborných seminárov a konferencií organizovaných Spoločnosťou slovenských archivárov, Slovenskou historickou spoločnosťou a školení (školenie k predarchívnej starostlivosti, školenie k registratúrnemu poriadku, informačný systém Fabasoft, e-Government, zákon o ochrane osobných údajov) organizovaných Inštitútom verejnej správy v Bratislave.

V roku 2018 pokračovali aj pracovné stretnutia s kolegami zo Štátneho okresného archívu v Zlíne, ktorých počiatky siahajú do roku 1978, venované predovšetkým výskumu baťovskej tradície v regióne. Opätovne sme sa stretli 5. novembra 2018 v Archíve v Zlíne a tento deň bol pre náš archív výnimočný, pretože sa uskutočnilo jubilejné už 40. stretnutie s našimi kolegami, ale predovšetkým priateľmi zo Zlína.

Archivári zo Zlína, Topoľčian a Nitry počas návštevy dňa 5. novembra 2018 v Zlíne

PhDr. Soňa Šumová
vedúca archívu